

انتخابات مجلس و پیامدهای آن برای برنامه هسته‌ای

دیپلمات‌های غربی از قدرت گرفتن جناح طرفدار جهش هسته‌ای در ایران ابراز نگرانی کرده‌اند. آن‌ها هشدار داده‌اند که جنگ غزه و بن‌بست در مذاکرات هسته‌ای، به این جناح قدرت بخشیده است.

به گزارش سایت خبری پرسون، دیپلمات‌های آمریکایی و اروپایی نگرانی فزاینده‌ای دارند که برنامه هسته‌ای ایران و بی‌ثباتی ناشی از درگیری غزه به جناح‌های ایرانی که از جهش هسته‌ای حمایت می‌کنند، دست بالا را بدهد.

به نوشته گاردین، ابراهیم رئیسی طی روزهای اخیر بار دیگر تأکید کرده که کشور فعلاً برنامه هسته‌ای غیرنظامی را دنبال می‌کند. با این حال، در نشست فصلی شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، آمریکا و شرکای اروپاییش درباره تهدید [ادعایی] که عدم همکاری ایران در برنامه هسته‌ای ایجاد می‌کند، هشدارهای جدی صادر کردند.

رافائل گروسی، مدیرکل آژانس حتی ادعا کرد که بازرسان دیگر «اطلاعات به روز درباره تولید و ذخایر سانتریفیوژها، روتورها، آب سنگین و کنسانتره اورانیوم» در ایران را ندارند.

میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه در آژانس همچنین هشدار داد که اوضاع «پر از خطر بوده و احتمال خارج شدن از کنترل را دارد»، هرچند او عمدتاً خروج آمریکا از توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ را عامل این وضعیت می‌داند.

این هشدارها پس از موفقیت جناح مخالف توافق ۲۰۱۵ در انتخابات آخر هفته گذشته مجلس صورت گرفت.

احساس فوریت نه تنها به دلیل غنی‌سازی سطح بالای اورانیوم ایران، بسیار نزدیک به ۹۰ درصد که به عنوان درجه گریز هسته‌ای شناخته می‌شود، افزایش یافته، بلکه به این خاطر نیز بوده که طی ماه‌های اخیر، [به ادعای گاردین] مقامات ارشد ایرانی تعهد تهران به برنامه هسته‌ای صرفاً غیرنظامی را زیر سؤال برده‌اند.

زمینه‌های ژئوپلیتیکی منطقه‌ای، از جمله ترس از سرایت درگیری غزه به جنگی گسترده‌تر میان ایران و اسرائیل، همچنین انقضای توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ در اکتبر سال آینده، در زمان احتمالی ریاست‌جمهوری مجدد دونالد ترامپ و در نتیجه، حذف موضوع هسته‌ای از دستور کار شورای امنیت سازمان ملل متحد نیز از عوامل مؤثر افزایش هشدارها هستند.

ژنرال مایکل کوربلا، فرمانده فرماندهی مرکزی آمریکا، به کمیته نیروهای مسلح مجلس سنا هشدار داد که اگر ایران هسته‌ای شود، «خاورمیانه را برای همیشه تغییر خواهد داد». او ادعا کرد: «کلید بازدارندگی این است که تهران بفهمد این رفتار برایش عواقبی خواهد داشت»، و اذعان کرد که «این بازدارندگی موقتی است».

مدت‌هاست که نگرانی‌هایی در غرب در مورد پاسخ‌های ایران به سؤالات آژانس درباره مواد هسته‌ای کشف‌شده در سه تأسیسات اعلام‌نشده و همچنین میزان توانایی بازرسان تسلیحاتی برای انجام کارشان در این کشور وجود دارد، اما آمریکا نیز در حال بسته‌شدن پنجره همکاری با ایران است.

لورا هولگیت، نماینده آمریکا در آژانس خطاب به شورای حکام ادعا کرد: «پس از پنج سال همکاری محدود و دقیقه‌آخری ایران، پنج سال عدم پایبندی ایران به تعهداتش و پنج سال سؤال بی‌پاسخ در رابطه با وجود مواد هسته‌ای در مکان‌های اعلام‌نشده در ایران، نمی‌توانیم اجازه دهیم الگوی فعلی رفتار ایران ادامه یابد».

هولگیت از گروسی خواسته تا قبل از نشست بعدی شورای حکام در ماه ژوئن، گزارشی جامع و قاطع درباره پایبندی ایران ارائه دهد؛ زمانی که قرار است گروه تروئیکای اروپایی بریتانیا، فرانسه و آلمان تحریم‌های بیشتر علیه ایران را از طریق سازمان ملل متحد بررسی کنند.

تروئیکای اروپایی به طور یکسان صریح بودند. آن‌ها در بیانیه‌ای مدعی شدند: «ایران به غنی‌سازی اورانیوم بسیار فراتر از آنچه در برجام (توافق هسته‌ای) متعهد شده بود، ادامه داده است. ایران اکنون باید گام‌های جدی و معناداری برداشته که نشان‌دهنده تمایل واقعی برای کاهش تنش باشد. اظهارات عمومی اخیر مقامات ایرانی در مورد توانایی‌های فنی آن‌ها برای تولید سلاح هسته‌ای در جهت عکس این موضوع است».

کورین کیتسل، سفیر بریتانیا در آژانس گفت: «پس از این همه فرصت‌های از دست رفته و زمان تلف‌شده، مدت‌هاست که نیاز به پاسخگویی ایران در قبال تعهدات قانونیش به شورای حکام احساس می‌شود».

ایران تأکید دارد که مایل به مذاکره برای توافقی جدید پس از برجام است و گفتگوهای پشت پرده علی باقری، معاون وزیر امور خارجه با همتایان

اروپايش ادامه دارد.

در همین زمان، تهران به طور فزاینده‌ای برنامه تسلیحات هسته‌ای نیمه‌اعلام‌شده اسرائیل را برجسته ساخته است. حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه ایران در کنفرانس فوریه خلع سلاح اتمی در ژنو گفت که رژیم اسرائیل «منبع واقعی اشاعه تسلیحات کشتار جمعی» در منطقه است.

او افزود: «لازم است که کل زرادخانه هسته‌ای این رژیم از بین رفته و همه تأسیسات هسته‌ای آن تحت پادمان و مکانیسم‌های راستی‌آزمایی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار گیرد».